

БЪЛГАРСКА ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОННА КОМПАНИЯ • ЕАД
BULGARIAN TELECOMMUNICATIONS COMPANY • LTD.

ДО
 КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
 НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

24.X.98г. 11-00-24

СТАНОВИЩЕ

27. 10. 98

ОТ
 БЪЛГАРСКА ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОННА
 КОМПАНИЯ - ЕАД

КОНСТИТУЦИОННО ДЕЛО № 30/1998 Г.

ОТНОСНО: ИСКАНЕ НА ГРУПА НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ
 ЗА УСТАНОВЯВАНЕ ПРОТИВОКОНСТИТУЦИОННОСТ НА
 ТЕКСТОВЕ ОТ ЗАКОНА ЗА ДАЛЕКОСЪОБЩЕНИЯТА

УВАЖАЕМИ КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

С Определение от 09.10.1998 г. сте допуснали за разглеждане по същество искането на 61 народни представители за установяване противоконституционност на текстове от Закона за далекосъобщенията (ЗД).

След запознаване с искането, изразяваме становище, че то е неоснователно и посочените в него текстове от ЗД не противоречат на Конституцията.

Мотивите за това наше становище са следните:

ПО РАЗДЕЛ I ОТ ИСКАНЕТО

Относно управлението на далекосъобщителните дейности.

От естеството на един нормативен акт каквато е Конституцията следва, че в него са очертани основни принципи и постановки отнасящи се до управлението. Именно тези основни принципи и постановки се доразвиват и конкретизират в останалите нормативни актове, в конкретният случай в ЗД. Цитираните в искането текстове от Конституцията регламентират основните правомощия на МС в сферата на управление.

Конституцията не може да регламентира с подробности и в пълен обем правомощията на МС в областта на управлението на

която и да е област от общественият живот с оглед на тяхното динамично развитие и голямо разнообразие. В подкрепа на горепосоченото е и текста на Чл. 3, ал. 1 от Закона за нормативните актове, съгласно който *“В материята, до която се отнася, законът трябва да уреди пълно всички основни обществени отношения, които се поддават на трайна уредба”*.

Отчитайки разнообразието и спецификата на обществените отношения в областта на далекосъобщенията, законодателят е доразвил конституционно определените правомощия на МС в областта на управлението на далекосъобщенията.

С оглед на гореизложеното считаме, че твърдението на групата народни представители, че текстовете от ЗД регламентиращи управлението на далекосъобщителните дейности от страна на МС са противоконституционни е неоснователно.

Част от изброените текстове визират действия свързани с издаването, изменянето, допълването, спирането, прекратяването и отнемането на лицензии за изграждането на далекосъобщителни мрежи и предоставяне на обществени далекосъобщителни услуги чрез ползване на радиочестотният спектър, и в тази връзка следва да се отбележи, че съгласно Чл. 18, ал. 3 от Конституцията държавата, в случая чрез МС е субектът, който може да осъществява суверенните права върху радиочестотният спектър.

С оглед на гореизложеното считаме, че разпоредбите визирани в раздел I на искането са съобразени с Конституцията.

Твърдението, че Държавната комисия по далекосъобщения (ДКД) е “помощен орган” на МС, също е неоснователно. В Закона за далекосъобщенията (ЗД) достатъчно ясно са очертани правомощията на комисията за да може да се твърди, че тя е превърната само в един придатък на МС.

Нещо повече, законодателят стриктно се е съобразил с изискванията на Чл. 18, ал. 3 от Конституцията и поради тази причина в ЗД е залегнала постановката, че издаването, изменянето, допълването, спирането, прекратяването и отнемането на лицензии за изграждането на далекосъобщителни мрежи и предоставяне на обществени далекосъобщителни услуги чрез ползване на радиочестотният спектър и всички свързани с това действия става след одобрение от МС.

В подкрепа на гореизложеното е и посоченото в Решение № 2/06.02.1996 г. по конституционно дело № 26/95 г., а именно, че държавата упражнява правата по Чл. 18, ал. 3 от Конституцията, не толкова като титуляр на правото на собственост върху вещи, а като субект на суверенна власт.

ПО РАЗДЕЛ II ОТ ИСКАНЕТО

Твърденията за противоконституционност на текстовете от ЗД регламентиращи мандата на Съвета по националния

радиочестотен спектър и Държавната комисия по далекосъобщения също са неоснователни.

В искането не са посочени конкретни текстове, които да забраняват принципа на мандатност на горепосочените две институции, както и срока на мандатът им.

Цитираните конституционни текстове регламентират мандата на първостепенни за държавното управление органи, което обаче не означава, че при липса на забранителни норми със закон не може да се въведе принципа на мандатност и за други органи.

Фактът, че Съвета по националния радиочестотен спектър и Държавната комисия по далекосъобщения могат да имат мандат по дълг от този на Правителството и Народното събрание, което го е избрало достатъчно красноречиво говори, че законодателят се е стремил да постигне независимост на гореситираните два органа.

ПО РАЗДЕЛ III ОТ ИСКАНЕТО

Считаме, че в искането на групата народни представители неправилно се интерпретира евентуален отказ за издаване от страна на ДКД на лицензии за радио-телевизионна дейност въпреки положително решение от страна на Националният съвет за радио и телевизия (НСРТ).

Визирайки издаването на лицензии за радио-телевизионна дейност съгласно ЗД, законодателят е имал предвид техническата страна на въпроса, тоест възможността за ползване на свободен ресурс от радиочестотният спектър, а не контрол върху съдържанието на радио или телевизионната продукция.

С оглед на горепосоченото считаме, твърдението за противоконституционност на посочените в раздела текстове от ЗД за неоснователно.

ПО РАЗДЕЛ IV ОТ ИСКАНЕТО

Искането за обявяване противоконституционността на § 14, ал. 4 е неоснователно.

Текстът на ал. 4 не създава привилегии за лицата осъществяващи далекосъобщителни дейности въз основа на лицензии издадени след влизане в сила на Закона за концесиите. В текста на гореситираната алинея изрично е посочено, че лицата от посочената категория *“могат да кандидатстват за издаване на лицензии по общия ред”*.

Считаме, че с оглед на гореизложеното, текстът на ал. 4 не противоречи на Чл. 19, ал. 2 от Конституцията.

Нещо повече § 14, ал. 4 отчита реалното съществуване на субекти, на които са издадени лицензии след влизане в сила на Закона за концесиите, както и факта, че относно тези лицензии не са предприети изискващите се съгласно закона действия от

компетентните органи, за тяхното отменяне или прогласяване тяхната нищожност.

ПО РАЗДЕЛ V ОТ ИСКАНЕТО

Чл. 18, ал. 4 от Конституцията постановява, че държавен монопол може да бъде установен със закон върху националните далекосъобщителни мрежи. ЗД не визира понятието "национални далекосъобщителни мрежи". § 10 не установява държавен монопол върху такива обществени далекосъобщителни мрежи, защото те не са обект на публична или частна държавна собственост, а са собственост на БТК – ЕАД, тъй като са включени в активите на дружеството. Освен това липсва каквото и да било подобие или аналогия между понятията "национални далекосъобщителни мрежи" и "обществени далекосъобщителни мрежи". Тези две понятия не са синоними. По смисъла на ЗД "обществени" са тези далекосъобщителни мрежи, чрез които се предоставят обществено достъпни услуги на търговски начала. Критериите в ЗД съгласно, които мрежите се разграничават на "обществени" и "обособени" не се основават на вида собственост, а на предназначението на услугите, които се предоставят чрез тях.

Например "Мобил Тел" АД е дружество, което е лицензирано да изгражда, поддържа и експлоатира обществена клетъчна GSM радиотелефонна мрежа и да предоставя чрез нея далекосъобщителни услуги на територията на Република България.

Подобен е и случаят с "Глобал уан комюникейшънс и информейшън сървисис" ООД което е лицензирано да изгражда обществена далекосъобщителна мрежа за пренасяне на данни и да предоставя далекосъобщителни услуги чрез нея.

В Решение № 2/06.02.1996 г. по конституционно дело № 26/95 г. изрично е посочено, че: *"в конституционния текст са изброени стопански дейности, които държавата със закон може да организира като държавен монопол. Тези дейности имат такова важно значение за икономиката на страната, че "установеният със закон държавен монопол" (по терминологията на конституционния текст) ще бъде "в интерес на гражданите и обществото."*

От цитираният текст ясно се вижда че става въпрос за "стопански дейности", а не само за обекти.

Конституцията не предвижда никакви ограничения по отношение на кръга от лица, на които може да бъде възложено да упражняват по силата на закон държавен монопол. На основание Чл. 18, ал. 4 от Конституцията с § 10, ал. 1 от ЗД се установява държавен монопол върху дейностите по предоставяне на:

- обикновена телефонна услуга и
- линии под наем

В ал. 2 на същия параграф се посочва изрично процедурата за възлагане на тези дейности.

С оглед на гореизложеното, направеното в т. 1 от раздела твърдение, че държавен монопол може да бъде установен само върху националните далекосъобщителни мрежи, но не и върху услугите, предоставени чрез тях е неоснователно.

Относно § 11, ал. 2

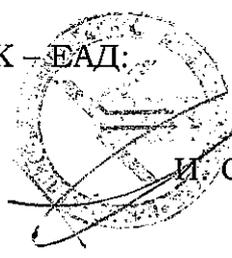
Горесцитираният текст не противоречи на разпоредбите на Чл. 19 от Конституцията, тъй като от текста на ал. 3 от §11 се вижда, че свентуален отказ на БТК – ЕАД следва да бъде мотивиран. Нещо повече, мотивираният отказ може да бъде обжалван от общественият далекосъобщителен оператор пред ДКД.

Особено важен е и текстът на ал. 4 съгласно, който *“Когато Българската телекомуникационна компания не може да предостави линии под наем и поискалият е лицензиран обществен далекосъобщителен оператор, той може да поиска от Държавната комисия по далекосъобщения да му разреши да изгради собствени. В случай, че линиите ще ползват свободен радиочестотен спектър, необходимата за тази цел лицензия се издава без търг или конкурс.”*

С оглед на гореизложеното считаме, че текстовете на § 10, § 11 и § 12 не противоречат на Конституцията.

Във връзка с всичко гореизложено считаме, че искането на групата народни представители за обявяване противоконституционността на текстове от Закона за далекосъобщенията, изброени в искането им е неоснователно и недоказано, с оглед на което моля да бъде отхвърлено.

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА БТК – ЕАД:

И. СПАСОВ